



# INFOMAT

Februar 2012

## **Kjære leser!**

Hovedoppslaget i dette nummeret av INFOMAT er den nylig oppstartede boikottaksjonen mot forlaget Elsevier. Elsevier kontrollerer en stor andel av markedet for matematikkpublisering. Dette er et lukrativt marked hvor fagfolk driver ulønnet dugnad og institusjonene betaler profitten til forlagene. Growers stiller spørsmålet om dette i det hele tatt er nødvendig. INFOMATS redaktør har skrevet under oppropet og oppfordrer lesere til å gjøre det samme.

*hilsen Arne B.*

## **MATEMATIKERSAMFUNNET MED BOIKOTT AV ELSEVIER**



Mer enn 7200 matematikere har underskrevet et opprop om boikott av forlaget Elsevier. Aksjonene startet med en provokativ blogg, skrevet av Timothy Gowers (bildet). Han annonserte at han ikke lenger ville publisere i noen av Elseviers journaler, ei heller ta andre oppdrag for forlaget. Dette førte til at 34 matematikere, inkludert 3 Fieldsmedaljevinnere og presidenten i IMU, samlet seg om et opprop der de karakteriserer forlagene, og da spesielt Elsevier som *“a system in which commercial publishers make profits based on the free labor of mathematicians and subscription fees from their institutions’ libraries, for a service that has become largely unnecessary.”* (Foto: Abelprisen)

Mer om saken finnes på:

<http://gowers.files.wordpress.com/2012/02/elsevierstatementfinal.pdf>

<http://www.nytimes.com/2012/02/14/science/researchers-boycott-elsevier-journal-publisher.html>

<http://thecostofknowledge.com/>

INFOMAT kommer ut med 11 nummer i året og gis ut av Norsk Matematisk Forening. Deadline for neste utgave er alltid den 10. i neste måned. Stoff til INFOMAT sendes til

**infomat at math.ntnu.no**

Foreningen har hjemmeside <http://www.matematikkforeningen.no/INFOMAT>

Ansvarlig redaktør er Arne B. Sletsjøe, Universitetet i Oslo.

## Matematisk kalender

**2012:**

**Mars:**

21. Abelpriskunngjøring, Oslo

**Mai:**

21.-25. Abelprisutdeling, Oslo

**Juni:**

11.-15. Sommerskole: *Geometry of Moduli*, Nordfjordeid

**Juli:**

2.-7. 6ECM, Krakow, Polen

**August:**

21.-24. Abelsymposiet: *Operator Related Function Theory and Time-Frequency Analysis*, Oslo

### SOMMERSKOLE:

#### GEOMETRY OF MODULI,

Nordfjordeid, 11.-15. juni 2012

Program: The school is aimed at graduate students with a general background in algebra, and with interests in algebra, geometry or topology. There will be three lecture series and extensive problem sessions.

**Gavril Farkas** (Humboldt U, Berlin): Cohomological and birational aspects of the moduli space of curves.

**Markus Reineke** (U Wuppertal): Moduli spaces of quiver representations.

**Claire Voisin** (CNRS, Paris): Deformation of pairs and Noether-Lefschetz type loci.

Registration deadline is **May 1st 2012**

For registration and further information check the web page:

<http://www.mn.uio.no/math/english/about/collaboration/nordfjordeid/moduli2012/>

### ABELSYMPOSIET 2012:

#### OPERATOR-RELATED FUNCTION THEORY AND TIME-FREQUENCY ANALYSIS

Oslo, 21.-24. august 2012

The scientific program will center around

applied and theoretical aspects of time-frequency analysis, and operator related function theory. The aim of the Abel Symposium is to present the current state of the art and to discuss future research directions. The relevant topics include Signal Analysis, Pseudo-differential operators, Spectral Function Theory, Harmonic analysis. The organizing committee consists of Yurii Lyubarskii and Kristian Seip (NTNU).

## Nye doktorgrader

**Heidi Strømskag Måsøval** forsvarte 9. februar 2012 sin avhandling: *Factors Constraining Students' Establishment of Algebraic Generality in Shape Patterns: A Case Study of Didactical Situations in Mathematics at a University College* for PhD-graden i matematikdidaktikk. Arbeidet er utført ved UiA.

## Ledige stillinger

### LEDIGE STIPENDIAT/POST.DOK-STILLINGER VED NTNU

Ved Institutt for matematiske fag ved NTNU er det ledig inntil 8 stipendiatstillinger, og inntil 4 post.dok.-stillinger.

Søknadsfrist er **29. februar 2012**, og utlysningsene finnes her:

<http://www.jobbnorge.no/job.aspx?jobid=80746>

<http://www.jobbnorge.no/job.aspx?jobid=80747>

### FØRSTEAMANUENSIS I ANVENDT MATEMATIKK I TROMSØ

Ved Institutt for matematikk og statistikk ved Universitetet i Tromsø er det ledig en stilling som førsteamanuensis i anvendt matematikk

Søknadsfrist: **1. mars 2012**

For mer informasjon, se: <http://www.jobbnorge.no/job.aspx?jobid=80245>



# NYHETER

## LEDIG POST.DOK-STILLING I BERGEN

Ved Matematisk institutt ved Universitetet i Bergen er det ledig ei stilling som postdoktor i anvend og utrekningsorientert matematikk, knytt til EU FP7 prosjektet "ECO2 - Sub-seabed CO2 Storage: Impact on Marine Ecosystems". Prosjektet fell inn under forskingsgruppa for anvend og utrekningsorientert matematikk.

Søknadsfrist: **1. mars 2012**

For meir informasjon se: <http://www.jobbnorge.no/job.aspx?jobid=80256>

## EUROPEAN GIRLS' MATHEMATICAL OLYMPIAD 2012

We are pleased to announce that the first European Girls' Mathematical Olympiad will take place at Murray Edwards College, Cambridge in April 2012. The competition will be similar in style to the International Mathematical Olympiad, with two papers taken on consecutive days. Participating countries will send teams consisting of their strongest four female mathematicians of school age. The inspiration behind this competition is the Chinese Girls' Mathematical Olympiad (CGMO)—now an international event. The UK sent a team to compete in the CGMO for the first time in August 2010 (see report). It is hoped that EGMO 2012 will be the first of many European Girls' Olympiads; EGMO 2013 will be held in Luxembourg. The aim of this competition is to give more girls an opportunity to perform on an international stage. Through this competition and the associated talent search and preparation we hope to increase the participation of girls in mathematics competitions and the UK IMO squad. Anyone interested in finding out more about the competition or how they can be involved should contact us.

<http://www.egmo2012.org.uk/>



## Hentet fra Dagsavisen: TRENGER 700 FLERE DOKTORGRADER I ÅRET

Norge trenger flere doktorgrader innen realfag for å møte samfunnsbehovene, men det er mer lønnsomt å jobbe enn å ta doktorgrad, viser en analyse gjort av Tekna.



Av Bente Rognan Gravklev, Arne Ove Bergo (foto)

Det er et skrikende behov for doktorgradsstipendiater innen realfag for å fylle samfunnsbehovene i årene framover, mener en ekspertgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet og Universitets- og høgskolerådet. Dette konkluderte de med i en rapport levert til Kunnskapsdepartementet i forrige uke. Men problemet med å rekruttere doktorgradsstipendiater innen realfag har vært velkjent lenge før nå, og noe av forklaringen på at få søker seg til doktorgrader innen realfag kan henge sammen med manglende lønnsomhet og usikker framtid, mener Teknisk-naturvitenskapelig forening, Tekna. I høst la de fram en analyse som blant annet viser at: Masterstudenter som velger å gå rett ut i jobb får en begynnerlønn på mellom 450.000 og 550.000 kroner med mulighet for en lønnsvekst på sju til ti prosent de første fire årene. En stipendiat har en gjennomsnittlig begynnerlønn på 382.000 kroner med mulighet for tre til fire prosents lønnsvekst i løpet av tilsvarende tid. Dette fører til at en stipendiat kan gå glipp av mellom 400.000 og 550.000 kroner i løpet av de første fem årene etter disputas.

Analysen konkluderer med at en med doktor-

# NYHETER

---

grad har mulighet til å ta igjen denne lønnsveksten etter flere år, men i det lange løp vil det altså være mer økonomisk gunstig for realfagstudentene å få tryggere rammer ved å jobbe allerede etter endt mastergrad.

Visepresident i Tekna, Lise Lyngsnes Randeberg, mener de økonomiske rammene kan ha en del å si for at masterstudenter heller velger å gå ut i jobb enn å ta en doktorgrad.

- Det er klart at man som doktorgradsstipendiat må være villig til å takle en del usikkerhet. Både usikkerhet knyttet til hvorvidt man vil klare å gjennomføre graden, men også det at man gjerne må gå som midlertidig ansatt i mange år før man eventuelt får en fast stilling, er nok noe som gjør at studentene heller søker ut i arbeidslivet der de fort kan få en høyere lønn og fast stilling, sier hun.

- Denne aldersgruppen er jo gjerne i etableringsfasen, og det kan med en midlertidig stilling være vanskelig å få boliglån, for eksempel, sier Randeberg. Hun har selv jobbet i midlertidige stillinger i en periode på ti år, og mener de usikre rammene har mye å si for forskningsarbeidet.

- Jeg merket det at da jeg hadde perioder som var økonomisk vanskelige, så produserte jeg faktisk mindre, sier hun. Utfordringene er imidlertid ikke bare økonomiske, påpeker Randeberg:

- Det har ikke vært kommunisert tydelig nok hvilke fordeler man kan få av å ta en doktorgrad. Her ligger det en utfordring hos arbeidsgiverne, som må tydeliggjøre hvilke fordeler man kan få ved å ha en doktorgrad. Studentene må få vite om det i det hele tatt kan lønne seg - både med hensyn til hvilke arbeidsoppgaver de kan få med en doktorgrad og om det kan gjøre noe med lønna. Arbeidsgiverne må faktisk være villige til å betale for at man har tatt opptil fire år lengre utdanning enn man har med en mastergrad, sier hun. Norge er et attraktivt land å ta doktorgrad i, fordi vi er ett av få land som gir lønn under stipendiatperioden, og det kommer mange stipendiater til Norge.

- Alle stillingene utlyses internasjonalt, og det gjør at det er skarp konkurranse. For ei tid tilbake skulle jeg ansette en ny stipendiat, og av totalt 64 søkere var én norsk. Den norske hoppet til gjengjeld av i prosessen fordi søkeren fikk et jobbtilbud, sier Randeberg.

Elin Engen Røse er doktorgradsstipendiat i

matematikk. Hun er fornøyd med å ha valgt å ta en doktorgrad, men mange år med midlertidig stilling er det som bekymrer henne mest.

- Særlig når man vet at det er faste jobber å få andre steder, er det selvfølgelig forståelig at flere velger det. Et annet moment er også det at man som ferdig masterstudent kan risikere å måtte vente en stund før en stipendiatstilling blir utlyst, og får man da et jobbtilbud, så er det fristende å gripe den sjansen i stedet, sier Røse. Selv søkte hun også en forskerstilling før hun fikk stipendiatstillingen ved Universitetet i Oslo.

- Det kan godt tenkes at jeg heller hadde tatt imot et jobbtilbud om jeg fikk det mens jeg ventet på stipendiatstillingen, sier hun. For Elin Engen Røse har det vært viktig å kunne snakke med andre stipendiater og høre deres erfaringer før hun bestemte seg.

- Hos oss er masterstudentenes lesesal rett ved der stipendiatene holder til, og det gjør at vi har fått en fin kontakt. Jeg tror det har mye å si for rekrutteringen av nye stipendiater, sier hun. Elin Engen Røse håper at en doktorgrad vil gjøre henne mer attraktiv i arbeidsmarkedet enn med kun en mastergrad.

- Men det er klart at jeg velger jo å ta en doktorgrad fordi jeg synes det er spennende, og ikke på grunn av pengene, sier hun.

